

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

"ДИНАМІКА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 2009"

червень 2009 року

Том 31
Педагогіка

Дніпропетровськ
Наука і освіта 2009

Петренко В.О., Петренко Г.К. Актуальні проблеми підготовки майбутніх вчителів молодших класів і фізичної культури	223
Проток В.М. Підготовка майбутніх учителів музики до роботи у школ.....	228
Ракітянська Л.М. Морально-естетична активність в структурі професійних якостей вчителя- музиканта.....	232
Раковська М.П. Проблема психолого-педагогічної підготовки вчителя.....	235
Рибалка О.Я. Деякі аспекти підготовки вчителя до виховання у підлітків культури міжстатевих стосунків	241
Рожко М.М. Роль керівника дитячого колективу бального танцю в організації навчально- виховного процесу.....	243
Сашак Я.М. Формування правосвідомості фахівця.....	252
Святенко Т.В. Важливість міждисциплінарної інтеграції на етапі вивчення дерматовенерології.....	258
Слюга Л.П., Стасів Н.І., Біленька Л.С., Ковальчук В.Ю. Лопко-математична підготовка майбутнього вчителя початкових класів.....	262
Сірик С.Ф. Формування досвіду творчої реалізації людини через інформатику.....	259

Рожко М. М.

РОЛЬ КЕРІВНИКА ДИТЯЧОГО КОЛЕКТИВУ БАЛЬНОГО ТАНЦЮ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Танцювальне мистецтво – одна з дієвих форм виховання молодого покоління. Цей напрямок має великі можливості розкриття таланту дітей. Адже від того як виховується дитина залежить її майбутнє.

Одним із найбільш популярних напрямків фізичного та психічного розвитку дітей на сьогодні являються бальні та спортивні танці. Їх вважають чи не найелітарнішими і бажаними, красивими і складними, гармонійно розвиваючими всі групи м'язів: мислення, реакцію, музичність, пластичність і самоконтроль.

За останні роки в нашій країні значно зросла зацікавленість бальними танцями. Доказом цьому є велика кількість різноманітних студій, шоу, міжнародних конкурсів із бальних та спортивних танців. Включення бальних танців до Олімпійської програми також є фактом, що підтверджує наявність цього інтересу. І це не дивно, адже видовищність бального танцю, що поєднує в собі красу музики і рухів, у всі часи привертала до себе підвищену увагу. Окрім того, великим плюсом бального танцю є залучення дітей до музики та театру, до мистецтва в цілому.

Але в останні роки бальний танець у нашій країні із жанру хореографічного мистецтва поступово перетворюється скоріше в вид елітного спорту. Змінюються навіть цілі та завдання бального танцю як виду хореографії. Якщо раніше в якості першочергової мети було гармонійне виховання підростаючого покоління, то тепер йде гонитва за спортивними результатами.

Деяких відомих педагогів-тренерів, таких як С. І. Попов, Л. С. Плетньов, Н. П. Рубінштейн, В. І. Єлізаров хвилюють проблеми сучасного навчання бальним танцям, тим більш, що єдиної системи навчання дітей цього виду танцю на сьогоднішній день не існує.

Викладанням цього виду танцю, в основному, займаються тренери, спортсмени, тобто більшість людей, котрі не досить обізнані з методикою навчання та роботи з дітьми. У кожного з них свої методи і практика навчання, кожен із них мріє виховати чемпіона, адже від цього залежить престиж, популярність колективу. Тому, педагоги, котрі ставлять перед собою цілі виховання у своїх учнів, перш за все, духовності, найчастіше звертаються до витоків і становлення бальної хореографії.

Для тренерів і викладачів бального танцю на сьогодні надзвичайно актуальною є проблема використання тих методів і форм навчання танцю, котрі були характерними ще в ХІХ ст., та за допомогою яких можливе формування не тільки зовнішнього, а й внутрішнього стану дитини.

Теоретично-практичним підґрунтям цьому є методики відомих хореографів М. К. Базарова, В. Мей, В. С. Смирнова.

Питання історії та теорії бальної хореографії знайшли своє відображення в наукових працях К. О. Васильєвої, В. С. Стриганової, Г. Ю. Уральської.

Досить поширеними в практичній діяльності хореографів-тренерів є практичні методики А. Мура, Д. Хайєта, А. В. Шульгіної.

Наразі, організаційно-виховний процес у колективі бального танцю – процес складний, багатогранний. Він пов'язаний з реалізацією широкої програми організаційно-педагогічних і художньо-виконавських заходів. Кожен напрямок у практиці педагога-керівника має свою внутрішню логіку, свої закономірності й принципи реалізації. Без їх пізнання, критичного аналізу неможлива достатньо ефективна організація не тільки

художньо-мистецької, навчальної, освітньо-репетиційної діяльності, але й забезпечення педагогічного процесу в цілому.

Мета статті: визначити та охарактеризувати роль керівника дитячого колективу бального танцю в організації навчально-виховного процесу.

Специфіка виховної роботи в хореографічному колективі обумовлена органічним поєднанням художньо-виконавських, загально-педагогічних і соціальних моментів у її проведенні й забезпеченні. Зусилля керівника дитячого колективу спрямовані на формування у дітей світогляду, на виховання високої етичної культури, на художній і естетичний розвиток. Ці завдання вирішуються із залученням дітей до художньо-виконавської діяльності, з організацією навчально-творчої роботи. Тому перший рівень виховання дитини в хореографічному колективі – це освіта і навчання її як виконавця. Другий рівень виховання – це формування дитини як особистості, розвитку в неї цивільних, етично-естетичних якостей, загальної культури.

Педагог-керівник колективу бального танцю постійно займається естетичним вихованням дітей, з тим, щоб вони були всесторонньо підготовлені до художнього сприйняття і творення дійсності. В основі цього виховання лежить формування любові до своєї національної культури, народної творчості, інтересу й розуміння краси навколишнього світу, спілкування. Досягнення фізичної досконалості повинне стати важливою частиною виховання на уроках бальної хореографії. Усі ці завдання виховання невід’ємні від вікових і індивідуальних особливостей дітей [1, с. 42].

Віковими особливостями прийнято називати анатомо-фізіологічні і психологічні особливості характеру того чи іншого вікового періоду.

У тісному зв'язку з віковими особливостями знаходяться індивідуальні – стійкі властивості особистості, характеру, інтересів, розумової діяльності, властиві тій чи іншій дитині, що відрізняють її від інших.

Прийнято вважати: від народження до року – дитячий вік; від року до 3-х років – переддошкільний вік; від 3-х до 6-ти років – дошкільний вік; від 6-ти до 12-ти років – молодший шкільний вік; від 12-ти до 15-ти років – середній шкільний вік (підлітковий); від 15-ти до 17-ти років – старший шкільний вік (юнацький).

З 5 – 6-річного віку діти здатні займатися хореографією, оскільки сформованість структур і функцій мозку дитини близька за рядом показників до мозку дорослої людини. Сучасні дані вікової психології дозволяють стверджувати, що мозок 6-річної дитини готовий до засвоєння доступної інформації в процесі систематичного навчання. Проте слід мати на увазі, що в індивідуальному розвитку дітей одного і того ж віку спостерігаються відхилення від середніх показників темпу дозрівання мозку і всього організму – випередження або відставання. Крім того, потрібно враховувати і статеві відмінності. У фізіологічному відношенні хлопчики в середньому відстають від дівчаток на рік-півтора, хоча ті та інші мають від народження однакову кількість років.

З 6 – 7 років діти засвоюють поняття статі (до протилежної статі відносяться терпимо, доброзичливо), починають свідомо регулювати свою поведінку. Для них характерна стійкість, безпосередність, життєрадісність, веселий настрій. Вони здатні відчувати насолоду і переживання від сприйняття прекрасного. Проявляється потреба в зовнішніх враженнях, слуханні музики, у відвідинах концертів, театрів, після чого діти часто намагаються відтворити побачене. Велике місце в цьому віці займає гра – це психологічна потреба осмислення нових знань через гру.

7 – 10 років (1 – 3 клас) – у цьому віці відбуваються якісні і структурні зміни головного мозку (він збільшується). Відбуваються зміни і в протіканні основних нервових процесів – збудження і гальмування. Виявляється самостійність, (бажання робити все самому, діти вимагають довіри від дорослих), стриманість (уміння підпорядковувати свої бажання загальним вимогам), наполегливість і упертість (бажання добитися результатів, навіть якщо не розуміють мети або не мають засобів для її досягнення). Слабкі сторони у фізіології дітей цього віку – швидке виснаження запасу енергії в нервових тканинах, тому

час занять спочатку може бути обмеженим і поступово збільшуватися від 25 – 30 хвилин до 60, а потім і до 90 хвилин. Кістково-м'язовий апарат дітей цього віку відрізняється великою гнучкістю (значна кількість хрящових тканин і підвищена еластичність кліток). Розвиток дрібних м'язів йде поволі, тому швидкі й дрібні рухи, що вимагають точності виконання, є для дітей складними. Об'єм навчального матеріалу повинен бути розрахований за можливостями дітей. У класах цього віку треба приділяти увагу формуванню постави, умінню орієнтуватися в просторі, розвитку ритмічності, музичності. У цьому віці переважає наочно-образне мислення, панує плотське пізнання навколишнього світу. Тому ці діти особливо чутливі до виховних дій естетичного характеру.

11 – 14 років (4 – 8 клас) – у цей період відбуваються швидкі кількісні зміни і якісні перебудови в організмі, дитина швидко росте. З інтенсивним зростанням скелета і м'язів відбувається перебудова моторного апарату, яка може виражатися в порушеннях координації рухів (говорять: став таким незграбним). Розвиток нервової і серцево-судинної систем не завжди встигає за інтенсивним зростанням, що може при великому фізичному навантаженні приводити до непритомності і запаморочення. Підвищується збудливість нервової системи під впливом посиленого функціонування залоз внутрішньої секреції. У цьому віці нерідко з'являється дратівливість, образливість, запальність, різкість (діти деколи самі не розуміють, що з ними відбувається, що спонукає їх на ту чи іншу реакцію). З'являється гостра потреба в самоствердженні, прагненні до самостійності і виходить це з бажання бути і вважатися дорослим. Емоційний стан характеризується силою відчуттів і трудністю в управлінні ними.

„Нехай навіть ваш вихованець буде йоржистим, непокірним, свавільним – це незрівнянно краще, ніж безмовна покірність, безвілля. Безвілля, нікчемність – рідна сестра підлоти” [2, С. 34 – 35].

Емоційні переживання дітей у цьому віці носять стійкий характер, вони довго пам'ятають образу і несправедливість. Спостерігається взаємне заперечення статі, кожен живе своїм світом. Але потім це бажання змінюється зацікавленістю, яка ретельно ховається. Для цього віку заняття можуть проводитися 3 рази на тиждень, тривалістю до 1,5 години. Відбувається вивчення складніших рухів, комбінацій, здійснюються об'ємніші постановочні роботи.

15 – 17 років (9 – 11 класи) – у фізіологічному відношенні це період інтенсивного розвитку мускулатури, продовження розвитку мозку. Хлопці і дівчата готові до фізичного і розумового навантаження. Формуються переконання і світогляд, виникає потреба зрозуміти себе, сенс життя. Встає проблема вибору професії. Виникає бажання бути відміченим, хочеться виділитися. З'являється самостійність в думках. Юності властивий стан закоханості, життєрадісності, упевненості в собі. Заняття з хореографії повинні будуватися з повним навантаженням. Педагог може найбільш здатним довіряти проведення занять у молодших класах.

Отже, для успішної роботи педагог-керівник повинен розбиратися в особливостях кожного віку. Уміло, згідно віковим особливостям розподіляти фізичне навантаження. А при формуванні репертуару і складанні плану виховної роботи просто неможливо обійтися без урахування психологічних особливостей кожного вікового періоду.

Наразі, виховна робота повинна проводитися систематично, тільки тоді вона приведе до позитивних результатів. Складність виховної роботи визначається тим, що діти в колективі зустрічаються різного рівня культури і виховання. Зосередити їх інтереси деколи непросто. При цьому педагогові-керівникові доводиться проявляти такт, чуйність, застосовувати індивідуальний підхід до дітей. Він повинен зацікавити дітей, використовувати в роботі можливості кожної дитини, її перспективи, проявляти симпатію, повагу, інтерес до їх радощів і засмучень, до їх життєвих складнощів. Тому педагогові необхідно розуміти взаємини дітей, їх внутрішній світ. Дитина, вступаючи в світ знань з хореографії, повинна знати, що кожне заняття обов'язкове. Пропуски без поважних

причин не можливі через специфіку хореографічного мистецтва. Діти просто не зможуть виконувати ті завдання, з якими вони стикаються. Справа навіть не в досягненні результатів, а в понятті відповідальності. Те, чим почав займатися, має бути виконано сумлінно і доведено до кінця. Схильність дітей кидати почату справу на півдорозі надалі обертається незібраністю вже дорослої людини, тому всю виховну роботу в колективі педагог повинен будувати за принципом інтересу, він є основним і визначальним. Він підтримується постійним вивченням нового хореографічного матеріалу (рух, танцювальна комбінація, танцювальний етюд, номер, підготовка або проведення якогось заходу і т. д.). Усе це викликає позитивні емоції у дітей, впливає на етичний настрій і розвиток їх естетичної культури.

На думку М. М. Боярчикова в Україні бальні танці як жанр хореографії достатньо молодий, молодший, ніж в інших країнах. У нас віковий старт занять танцями дуже сильно зміщений до дитинства. На заході все навпаки. Там починають танцювати значно пізніше, років з 14 – 15, а зрілості добиваються років до 22 – 23 за рахунок високого і якісного рівня викладання. Багато тренерів вважають оптимальним вік для початку занять бальними танцями 7 – 8 років, але не пізно віддати дитини і в 9 – 11 років.

Дітей теж можна поділити на танцюючих „для себе” і танцюючих „для результату”. Орієнтир в методиці викладання тут будуватиметься за критеріями: зацікавити, захопити, зосередити, дисциплінувати, розвинути. Різниця ж у цих двох категоріях полягає переважно не в роботі з дітьми, а в роботі з батьками.

Діти – категорія специфічна, перш за все, віковими особливостями розвитку психіки і координації. Основна така специфічна особливість маленьких танцюристів, що визначає всю методику роботи з ними, – це їх невтомна допитливість і уважність до того, що скрізь відбувається. Саме уважність, і саме до всього. Чи пролетить муха, чи задзвонить телефон у коридорі, чи виникне перед очима чиясь кіска – все для дитини шалено цікаво, у все вона залучається всією своєю істотою неподільно. І для тренера в такій ситуації є нелегким завданням зосередити увагу дітей тільки на собі і навчальному матеріалі [3, с. 78].

Ми приєднуємося до педагогічних постулатів О. М. Муськіної і вважаємо, що для того, щоб вирішити таке завдання, тренерів необхідно уявляти, що саме повинне бути в змісті його заняття, а чого не повинно бути у жодному випадку:

1. Не можна засуджувати за погану координацію і повільне засвоєння матеріалу – таким чином, легко створити відразу до занять і упевненість у власній неповноцінності. Необхідно враховувати, що в наймолодшому віці, з якого беруть дітей на спортивні танці (від 6 до 9 років) існують великі проблеми з координацією руху у більшості дітей. Це означає, що більшість дітей в цьому віці, просто кажучи, ще погано орієнтуються в тому, де у них в даний момент знаходиться ліва нога, де права і що вони роблять, чи роблять вони взагалі що-небудь. У цьому немає нічого страшного, це вікова особливість і тому якісь речі дітям у цьому віці недоступні. Наприклад, техніка руху. Зате дуже багато хто легко запам'ятовує кроки. Тому до танцювальних категорій „Діти 1” і „Діти 2” рівні „N” і „E” класу, як правило, не застосовується особливих технічних критеріїв при тренуванні і суддівстві. Основними тут є постава, лінії корпусу, рук і ніг, і, звичайно ж, точне виконання ритму. І це вже більш ніж достатньо для повного танцювального завантаження дитини.

Можна і потрібно заохочувати будь-які спроби до старання, зосередженості, красивої зачіски, танцювального одягу, постави – все те, що ви хочете розвинути в своїх учнях. Необхідно підкреслювати будь-які, навіть найменші моменти поліпшення у всьому, що стосується танцювальної майстерності, спортивного характеру і танцювального іміджу.

2. Не можна говорити незрозумілими словами – буде дуже нудно дітям. Можна і потрібно використовувати образні вирази, ілюструвати ту чи іншу вправу або рух зрозумілими дітям сюжетами і образами – казкові персонажі, тварини, лічилки,

скоромовки. Наприклад, один із прийомів навчання музичності – це не рахувати танець, а співати рахунок під музику. Інший прийом – вправа для розвитку сили ніг – стрибки з упору сидячи з підняттям рук з наступним завданням: дістати до стелі і викрикнути „ква”. Клич може бути будь-який і краще, якщо його періодично міняти – від „ура” до „кукуріку”. Ще один хороший приклад для розвитку усвідомлення руху – давати завдання танцювати „як ледачі танцюристи”, а потім „як наполегливі танцюристи”. І так далі.

3. Не можна безперервно говорити або кричати все заняття на тлі музики. Або музика, або мова. Рахунок під музику або додавання емоційного фону („супер!” „давай!” „ще!” „кра-со-та, два, три, молодці, два, три, супер” – діти де, „два,, і „три”, звичайно ж, не в рахунок.

4. Не можна не помічати, що хтось відволікається, взагалі не можна не помічати те, що відбувається з кожним. Непомічена дитина – не зосереджена дитина, зайва, надана самому собі і своїм дитячим думкам і заняттям. Це не означає, що потрібно постійно робити зауваження. Важливе відзначання „відмічання”: „а ось тепер Женя засунув руки в кишені і натягує штани на голову” „а ось тепер Катя милується своїм розкішним волоссям в дзеркалі, а ми тим часом вже майже вивчили нову хитромудру танцювальну фігуру, яку уміють танцювати справжні чемпіони”. І так далі.

5. Не можна завантажувати дітей все заняття однією і тією ж інформацією – їм буде нудно, і вони постійно порушуватимуть дисципліну, щоб себе розвеселити, зайняти чимось різноманітнішим.

6. Не можна дуже швидко перемикається з одного виду роботи на іншій. Кожне нове завдання повинне бути чітко позначене – коли воно починається і коли закінчується. Тут важливо помічати, щоб для всіх дітей це було зрозумілим. Можна придумати спеціальні ритуальні дії, покликані відмежувати різні види роботи один від одного. І добре, коли це ігрові вправи. Ви можете, перед тим, як почати нове завдання, перевірити їх побудову на лініях і нагадати про красиву поставу, і так же її у всіх перевірити і похвалити. Можна зробити будь-яку фізичну вправу на 1 – 2 хвилини. Ви можете попросити пригадати назву нової фігури, яку розучували минулий раз. І не чекайте, що обов'язково пригадають – починайте підказувати за буквами і складами. Важливо так само кожного разу до і після нового матеріалу нагадувати і повторювати назву того виду роботи або тієї фігури, над якою ви працюєте. Добре так само, для запам'ятовування давати завдання розучити нову вправу або фігуру з кимось із рідних чи близьких. Не обов'язково кожен кинеється це робити, але в пам'яті залишиться [4, С. 90 – 91].

Важливо, щоб у дітей були тренувальні щоденники, куди можна заносити домашні завдання, ставити оцінки (переважно п'ятірки) і записувати будь-яку інформацію для батьків. Також слід перевіряти завдання – таким чином, посилюється мотивація для навчання. Один із видів такої перевірки – кожен повинен встати на місце тренера і показати фігуру, яку вивчали минулого разу. Зрозуміло, за п'ятірку. Якщо хтось не наслідуються цього зробити – дозвольте йому посміливішати. Як тільки боязкий побачить, що інші отримують п'ятірки і похвали, йому теж захочеться ризикнути. Крім того, важливо щоб дитина сама відчула, коли для неї безпечно і комфортно висуватися на передній план. Зайвою увагою до її сором'язливості ви тільки підсилите дистанцію між нею і іншими дітьми, і її особистий дискомфорт.

У кінці заняття слід присвятити 5 хвилин на рухому гру – дитина повинна піти із заняття стомленою, емоційно і ще – фізично розрядженою. У таку гру можна перетворити будь-який момент навчання, наприклад у вигляді змагання двох команд. Ви можете призначити двох капітанів, які повинні з учасників групи набрати собі команду. Можна змагатися – правильно прорахувати (прогавити, протупати) музику, далі за всіх (вище за всіх) стрибнути і так далі. Тим хто програв призначаються штрафи у вигляді виконання смішних фізичних вправ – стрибків із „кваканням”, пройти коло навпочіпки з „кряканням”, і т. д. Такі штрафи добре застосовувати у разі будь-якого порушення

дисципліни. Важливо добре збалансувати ступінь фізичного навантаження з розважальною складовою – щоб це було і важко, і весело.

Розподіл на „спортсменів і „не спортсменів” відбувається після закінчення, як правило, першого року навчання. Про це тренер попереджає батьків наперед. Думка батьків теж враховується, але важливо, що тільки тренер може визначити, чи достатньо у даної дитини мотивації (і в першу чергу саме її) для занять у спортивній групі. Якщо ви бачите, що дитина не горить бажанням впрягтися в спортивну роботу – розповідайте про це батькам відверто. Це означає, що важливо пояснювати, що далеко не кожна дитина може і хоче стати спортсменом, і це ні добре, ні погано – кожному своє, у кожного свої в житті сфери і способи самовираження. Якщо ж і дитина, і мама наполягають на заняттях в спортивній групі – погоджуйтеся, але попередьте, що за відсутності терпіння, захопленості, старання, дисципліни і т. ін., результатів чекати не варто. Чим чесніше ви розмовлятимете з батьками – тим краще, в першу чергу, для вас. Таким чином, можна уникнути необґрунтованих претензій і очікувань.

Проте важливо відзначити, що бути чесним – не означає ставити діагноз. Ви можете лише говорити, що для того, щоб досягати чогось, важливі ті чи інші якості й відзначити, що тих-то або тих-то якостей для результату недостатньо. Але це не означає, що їх немає зовсім. Вони не проявляються. Звичайно ж, не йдеться про тих дітей, у яких зовсім немає даних до занять танцями. Щоб до вас такі дітлахи не попадали, потrudіться провести попереднє тестування під час набору дітей у групу. Це можуть бути прості тести на відчуття ритму, рівновагу, координацію, здатність сходу повторити рух.

Робота з тими дітьми, які не попадають до спортивної групи, а займаються для себе, повинна бути орієнтована на те, щоб діти на заняттях максимально цікаво провели час, а так само могли вивчити якісь танцювальні схеми, які вони можуть продемонструвати своїм друзям і родичам.

Наразі, усвідомлюючи значення спортивного бального танцю у формуванні особистості дитини, в останні п'ять-шість років серед педагогів і хореографів намітилася тенденція створення при гімназіях, ліцеях, коледжах, школах студій бального танцю, розрахованих, перш за все на тих, хто займається танцем „для себе” або навіть включення предмету „бальна хореографія” в сітку розкладу.

Для тренерів і викладачів бального танцю в даний час надзвичайно актуальною є проблема використання традицій навчання танцю, характерних для XVIII – XIX ст., за допомогою яких можливе формування не тільки зовнішнього, але і внутрішнього вигляду людини. Саме тому упор занять сучасним бальним танцем робиться не на розтяжку і класичну постановку рук і ніг, спритність і упевненість у рухах, свободу і невимушеність, хоча все це також є важливим у формуванні постави і фігури дитини, а як раз на ті форми і методи виховання підростаючого покоління, які були прийняті в дореволюційній Росії при навчанні бальній хореографії.

Йдеться не про те, що дітей необхідно навчити танцювати полонез або мазурку, а також іншим танцям того часу, а, перш за все, про виховання культури спілкування між хлопчиками і дівчатками, навчанні дітей нормам і правилам етикету.

Викладання дітям і викладання дорослим – це дві абсолютно різні речі. Існують науки психологія, педагогічна психологія, які враховують рівень учня: хто перед тобою. Ті вчителі, які працюють з дітьми, не повинні забувати, що головною їх метою повинно бути не просто виховати чемпіонів, зробивши, врешті-решт, одного, але зламавши два десятки інших доль. Необхідно пам'ятати, що для дітей тренер – перш за все, педагог, який основною метою своєї роботи ставить мету формування за допомогою танцю гармонійно розвиненої особистості. У роботі з дорослими, не спортсменами, інший підхід. Для них сенс і мета даних занять, перш за все, в розслабленні, знятті стресів. Танець починає виконувати соціальну роль, дає можливість вирішувати проблеми: підвищує самооцінку особистості, виправляє фізичні недоліки (поставу, ходу), допомагає в спілкуванні і т. п.

Але найголовніше у викладанні бальної хореографії не зациклюватися тільки на танці. Своїм учням необхідно говорити: чудово, що ви відмінні виконавці, але чим ви ще цікавитесь? Де вчитеся, чим займаєтеся, що читаете? Якщо ніде, нічим і нічого, то ваша творчість нічого і не виразить, вам нічого буде сказати в мистецтві.

Таким чином, сучасний бальний танець, поєднавши в собі спорт і мистецтво, несе окрім краси рухів і тіла, красу думок, почуттів і образів. Але чи буде результат навчання танцю таким, в першу чергу залежить від тренера, викладача, від цілей, які він ставить перед собою і своїми учнями.

Література

1. Ивановский Н. П. Работа педагога-балетмейстера в детском хореографическом коллективе. / Н. П. Ивановский. – С.-П. : Искусство, 2002. – 111 с. **2. Громов Ю. И.** Воспитание танцем. / Ю. И. Громов. – С.-П. : Гуманитарный университет, 2004. – 210 с. **3. Боярчиков Н. Н.** Основы хореографической работы с детьми. / Н. Н. Боярчиков. – С.-П. : Нева, 1999. – 130 с. **4. Муськина Е. Н.** Из воспоминания педагога-репетитора. Как я работала с детьми. / Е. Н. Муськина. – Волгоград : ЛИГА, 2000. – 143 с.

Е. Головенко

Роль керівника дитячого колективу бального танцю в організації навчально-виховного процесу

Ключові слова: навчально-виховний процес, керівник-балетмейстер, дитячий колектив бального танцю

Анотація. Специфіка виховної роботи в дитячому хореографічному колективі бального танцю обумовлена органічним поєднанням художньо-виконавських, загально-педагогічних і соціальних моментів у її проведенні й забезпеченні. Зусилля керівника дитячого колективу бального танцю спрямовані на формування у дітей світогляду, на виховання високої етичної культури, на художній і естетичний розвиток. Ці завдання вирішуються із залученням дітей до художньо-виконавської діяльності, а також із організацією навчально-творчої роботи.

Э. Головенко

Роль руководителя детского коллектива бального танца в организации учебно-воспитательного процесса

Ключевые слова: учебно-воспитательный процесс, руководитель-балетмейстер, детский коллектив бального танца

Аннотация. Специфика воспитательной работы в детском хореографическом коллективе бального танца обусловлена органическим сочетанием художественно-исполнительских, общепедагогических и социальных моментов её проведения и обеспечения. Усилия руководителя детского коллектива бального танца направлены на формирование у детей мировоззрения, воспитание высокой этической культуры, художественно-эстетического развития. Эти задания решаются с привлечением детей к художественно-исполнительской деятельности, а также с организацией учебно-творческой работы.

A role of leader of child's collective of ballroom dance is in organization of educational process

Keywords: educational process, leader-ballet-master, child's collective of ballroom dance

Annotation. The specific of an educate work in child's choreographic collective of ballroom dance is conditioned organic combination of artistically-carrying out, general-pedagogical and social moments of its conducting and providing. Efforts of leader of child's collective of ballroom dance are directed on forming for the children of world view, education of high ethics

culture, artistically-aesthetic development. These tasks decide with bringing in of children to artistically-carrying out activity, and also with organization of educational-creative work.